

ΑΚΡΑΙΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Καταστροφικές χαλαζοπτώσεις, φονικές πανδημίες, ακραία καιρικά φαινόμενα, εκρήξεις ηφαιστειών, βιβλικές πλημμύρες, άγνωστα ιπτάμενα αντικείμενα, πρωτοφανείς καύσωνες, μετεωρίτες που κατευθύνονται προς τη Γη, διαρροές ραδιενεργών στοιχείων, σεισμοί, λιμοί, καταποντισμοί... και η λίστα των γεγονότων της Αποκάλυψης φαίνεται να μην έχει τέλος, καθώς οι κίνδυνοι πολλαπλασιάζονται και πυκνώνουν ολοένα και περισσότερο γύρω μας.

Μετά τις επιθέσεις στους δίδυμους πύργους της Νέας Υόρκης στις 11 Σεπτεμβρίου 2001, το αίτημα για ασφάλεια αποτέλεσε το κεντρικό ζητούμενο γύρω από το οποίο ξεκίνησε να οργανώνεται η κοινωνική ζωή στις δυτικές μητροπόλεις. Από τότε και μέχρι να φτάσουμε σε εκείνον τον τρομακτικό Μάρτη του 2020 χρειάστηκε να περάσουν σχεδόν δεκαεπτά χρόνια. Όλο αυτό το διάστημα τα εργαστήρια της πολιτικοποίησης του φόβου δούλευαν νυχθημερόν πάνω στα εγχειρίδια της ανάπτυξης νέων πολιτικών τεχνολογιών διακυβέρνησης του πληθυσμού. Και πρέπει να ομολογήσουμε ότι τα πήγαν περίφημα. Όστε όταν ο φονικός ιός εμφανίστηκε απροσδόκητα στη Γουχάν της Κίνας τον Δεκέμβριο του 2019, οι μηχανές της βιοεξουσίας ήταν έτοιμες να τεθούν ξανά σε λειτουργία. Η εποχή του επιταχυνόμενου φόβου είχε πλέον περάσει σε ένα ανώτερο στάδιο.

Στις κοινωνίες του ύστερου καπιταλισμού, ο φόβος ως μέθοδος διακυβέρνησης αποτελεί ένα αμάλγαμα Επιστήμης και Πολιτικής: η Επιστήμη σχεδιάζει και η Πολιτική εκτελεί, η Επιστήμη μελετάει και η Πολιτική υλοποιεί. Η μεν πρώτη, ως η πιο πιστή υπηρέτρια του κεφαλαίου διαχρονικά, μπορεί να εμφανίζεται με διαφορετικές ιδιότητες πίσω από τον πάντα κρυπτικό λόγο της: Επιδημιολογία, Ιατρική, Αστρονομία, Φυσική, Βιολογία κ.ά. Ό,τι κι αν λέει, όμως, όσο ευφάνταστη ορολογία κι αν χρησιμοποιεί, επί της ουσίας κάνει ένα πολύ απλό, πλην εξαιρετικά σημαντικό πράγμα: συσκοτίζει τις πραγματικές σχέσεις εξουσίας, ρίχνοντας πάνω τους το βαρύ πέπλο της ιδεολογίας της. Κι από την άλλη η Πολιτική, με την ασαλένια πυγμή της βίας και της τάξης της, παραμένει ο πιο πολύτιμος συνεργάτης της. Μέσα στην καπιταλιστική ιστορία, η αλύγιστη ράβδος της κρατικής βίας συνιστά το αναγκαίο συμπλήρωμα του βαμβακερού ιδεολογικού αγγίματος της Επιστήμης. Η μία λύνει κι η άλλη δένει. Κι αυτό το έργο δεν έχει τέλος...

Μέσα στη σπείρα των κρίσεων που εγκαινίασε η εποχή της covid-19, κι ενώ ο λόγος των ειδικών τείνει να αποκτά όλο και μεγαλύτερη βαρύτητα στη χάραξη της κοινωνικής πολιτικής, η επανεμφάνιση μιας γνώριμης ταγού του Μιλιταρισμού, που τείνει να αποκτήσει αξιώσεις πρωταγωνιστή στη χάραξη των σύγχρονων πολιτικών πειθάρχησης, χρήζει μιας ειδικής μνείας. Ο λόγος, ασφαλώς, για τη Μετεωρολογία η οποία -όταν την ευνοεί ο καιρός- ανεβαίνει στον αφόρο της επικαιρότητας και γυρεύει το μερτικό της από τη διανομή των κερδών της πολιτικής του φόβου. Οι αφορμές με τις οποίες τελευταία οι Μετεωρολόγοι διεκδικούν ένα μερίδιο από την πίτα των νέων πολιτικών τεχνολογιών τρομοκράτησης ποικίλουν. Τα γελοία ονόματα με τα οποία κάποια δράκα από δαύτους βαπτίζουν τα «ακραία καιρικά φαινόμενα» των τελευταίων ετών δικαίως συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον μας. Εξίσου δίκαια, οι τρομακτικές προβλέψεις τους για την έλευση της επόμενης κακοκαιρίας, που συχνά αποτυγχάνουν παταγωδώς, μας κάνουν να νιώθουμε αμήχανα μπροστά στη δήθεν εγκυρότητα των μοντέλων πρόβλεψης που χρησιμοποιούν. Όμως το κύριο έργο της Μετεωρολογίας είναι πλουσιότερο και σίγουρα όχι τόσο «αστείο», καθότι υπαγορεύεται από την πρόσφατη ιστορία της, η οποία εκτυλίσσεται παράλληλα με εκείνη του Μιλιταρισμού.

Εικ. 1: ΗΠΑ 1940. Δοκιμή μπαλονιού από το Ινστιτούτο Μετεωρολογίας της αμερικανικής πολεμικής αεροπορίας.

Η Μετεωρολογία, με τον τρόπο που την γνωρίζουμε σήμερα, είναι μια επιστήμη που αναπτύχθηκε μετά το τέλος του Β'ΠΠ και εν μέσω της θηριώδους κούρσας στρατιωτικού και τεχνολογικού ανταγωνισμού μεταξύ δυτικού και ανατολικού στρατοπέδου κατά την διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου. Για παράδειγμα, ο πρώτος μετεωρολογικός δορυφόρος ονόματι

TIROS εφευρέθηκε το 1959 μέσα από το ερευνητικό πρόγραμμα της Υπηρεσίας Προηγμένων Αμυντικών Ερευνητικών Προγραμμάτων (DARPA) του αμερικανικού στρατού και τέθηκε σε τροχιά γύρω από τη Γη το 1960 από τη NASA¹. Σειρά είχαν άλλα «σπουδαία επιτεύγματα» του αμερικανικού μιλιταρισμού που χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα ως βασικά εργαλεία των μετεωρολογικών προβλέψεων, όπως π.χ. τα ραντάρ Ντόπλερ. Από την άλλη, ο Σοβιετικός ανταγωνισμός με τον οποίο είχε να αναμετρηθεί το αμερικανικό στρατοβιομηχανικό σύμπλεγμα δεν ήταν καθόλου υποδεέστερος από εκείνο. Τα μετεωρολογικά μπαλόνια για παράδειγμα, όπως αυτό που έστειλαν οι Κινέζοι να κόβει βόλτες πάνω από τα κεφάλια των Αμερικάνων με αποτέλεσμα να καταριφθεί τον Φλεβάρη του 2023 στα παγωμένα νερά του Ατλαντικού ωκεανού, είναι επίσης ένα από τα πολύτιμα μετεωρολογικά εργαλεία που άφησε πίσω του ο ψυχροπολεμικός ανταγωνισμός.

Την ίδια περίοδο, λοιπόν, που οι αντίπαλες δυνάμεις της ψυχροπολεμικής σύγκρουσης ξεκινούσαν να επενδύουν στις μετεωρολογικές τεχνολογίες ως αναπόσπαστο στοιχείο της πολεμικής βιομηχανίας τους, τα πανεπιστήμια καλούνταν να συνδράμουν στο θεάρεστο τούτο έργο της επιστημονικής προόδου. Τότε είναι που ξεκίνησε το μετεωρολογικό πρόγραμμα της DARPA με όνομα AtmoSense, το οποίο επεδίωκε, αρχικά να κατανοήσει και κατόπιν να παρέμβει, στη διάδοση της μηχανικής και ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας γύρω από την επιφάνεια της Γης. Αυτό θα γινόταν μέσω της μελέτης της Ιονόσφαιρας και θα αποδεικνυόταν ως η απαρχή της μεταφοράς του Ψυχρού Πολέμου

Εικ. 2 (αριστερά): Διάφορες τηλεοπτικές περσόνες, μεταξύ των οποίων και ο Σάκης Αρναούτογλου, προβλήθηκαν συστηματικά μέσα από τα τηλεοπτικά δελτία καιρού όλα τα προηγούμενα χρόνια, με αποτέλεσμα να κάνουν τη Μετεωρολογία «προσιτή στον λαό».

Εικ. 3 (δεξιά): Η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία είναι κρατική υπηρεσία που υπάγεται στο Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας και αποτελεί ένα από τα κοινωνικά πρόσωπα του μιλιταρισμού.

στο Διάστημα. Καθώς τα όρια της Γης δεν επαρκούσαν για τους στρατοκράτες, η Ιονόσφαιρα (η μελέτη και η τροποποίησή της) μπορούσε να αξιοποιηθεί ως ένα νέο πεδίο στρατιωτικού ανταγωνισμού. Πάντα για μετεωρολογικούς λόγους, ασφαλώς. Για το καλό της Επιστήμης, το συγκεκριμένο αμερικάνικο πρόγραμμα συνεχίζει μέχρι σήμερα με το όνομα HAARP και έχει σταθεί με στα χρόνια ως αφορμή για την ανάπτυξη διαφόρων θεωριών συνωμοσίας (των αυθεντικών, όχι των δικών μας των πέτσινων)².

Η πιο τρομαχτική συμβολή, όμως, του ψυχροπολεμικού τεχνολογικού ανταγωνισμού στην εξέλιξη της Μετεωρολογίας ήταν εκείνη της ανάπτυξης μιας τεχνολογίας τροποποίησης του καιρού (weather modification) μέσω παρεμβάσεων στα στοιχεία της ατμόσφαιρας της Γης. Η ιδέα αυτή διατυπώθηκε πρώτη φορά το 1955, όταν ο θρυλικός Ουγγροαμερικανός μαθηματικός Τζον φον Νόιμαν, μέλος τότε της Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας των ΗΠΑ, δημοσίευσε το άρθρο του «Μπορούμε να επιβιώσουμε από την Τεχνολογία;». Οι πολλά υποσχόμενες ιδέες των τευνοκρατών κρύβουν πάντα μέσα τους μια ισχυρή δόση επιστημονικού ναρκισσισμού. Και παρότι η τεχνολογία της τροποποίησης καιρού έδωσε πολλά ενδιαφέροντα επεισόδια στο ψυχροπολεμικό θρίλερ, οι αρθρώσεις της Μετεωρολογίας με το στρατιωτικό-βιομηχανικό σύμπλεγμα δεν αρκέστηκαν εκεί.

Την ίδια περίοδο και καθώς το θέαμα και η μιντιακή χειραγώγηση ωριμάζε στις δυτικές κοινωνίες, ο πληθυσμός των ΗΠΑ ξεκίνησε να αποκαλεί τους τυφώνες με το μικρό τους όνομα. Κατά την διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου ήταν που πρωτοεμφανίστηκε αυτή η γελοία τεχνική της ονοματοδοσίας των «ακραίων καιρικών φαινομένων» στις ΗΠΑ, με τον πρώτο τυφώνα να παίρνει το όνομα Κάρολ το 1954.³ Η λογική πίσω από το σχέδιο ήταν τόσο απλή, όσο και τα ονόματα που δόθηκαν στους τυφώνες: η ανθρωποποίηση των καιρικών φαινομένων μπορούσε να κάνει τις κρατικές εντολές να φτάσουν πιο γρήγορα και πιο πειστικά στα αυτιά του πληθυσμού. Οι μετεωρολόγοι είχαν καταφέρει να καταλάβουν μία περίοπτη θέση στο βάθρο των πολιτικών τεχνολόγων του φόβου.

Όμως οι πολιτικές του φόβου δεν αναπτύσσονται μονομερώς. Για να εφαρμοστούν καλύτερα, χρειάζονται ευήκοα ώτα που θα τις πιστέψουν

και θα τις υιοθετήσουν. Κι είναι αλήθεια ότι οι κοινωνίες μας εκπαιδεύτηκαν πολύ εδώ και τρεις δεκαετίες τουλάχιστον στην υιοθέτηση του δόγματος αποφυγής της διακινδύνευσης. Η έννοια του ρίσκου, το οποίο προτού αποφευχθεί οφείλει να έχει προβλεφθεί, είναι κεντρική στις μετεωρολογικές προβλέψεις, παρότι οι «κριτικές» φωνές εντός του εν λόγω επιστημονικού πεδίου λένε ότι τα μαθηματικά μοντέλα που εφαρμόζονται είναι αδύνατο να εξάγουν έγκυρα δεδομένα μετεωρολογικής πρόβλεψης για διάστημα μεγαλύτερο των τριών ημερών από την μέτρηση.

Εντούτοις, η διάχυση του Λόγου και των εργαλείων της Μετεωρολογίας στην καθημερινή κοινωνική πρακτική προηγήθηκε κατά πολύ των πρόσφατων επεισοδίων υιοθέτησής της από τις κρατικές πολιτικές της έκτακτης ανάγκης. Το «κοινωνικό» πρόσωπο της ΕΜΥ, οι «χαβαλετζήδες» παρουσιαστές-μετεωρολόγοι των δελτίων ειδήσεων, οι πολύπλοκες και φανταζί εφαρμογές μετεωρολογικής πρόβλεψης στο διαδίκτυο και η κυρίαρχη πλέον κουλτούρα «να δούμε τον καιρό» προτού κάνουμε οτιδήποτε αποτέλεσαν παράγοντες που «έφεραν πιο κοντά την Επιστήμη στον πολίτη». Μόνο που μαζί με τους καρπούς της επιστημονικής γνώσης, οι κοινωνίες μας τράφηκαν και με το δηλητήριο τους.

Από την άλλη, ο ισχυρός και διογκούμενος βραχίονας της Πολιτικής Προστασίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο αποτέλεσε το ιδανικό έδαφος πάνω στο οποίο επιστήμες σαν τη Μετεωρολογία βρήκαν να ευδοκιμήσουν ως θεραπευαίνιδες των πολιτικών του φόβου. Οι τεράστιες επενδύσεις στις υποδομές Πολιτικής Προστασίας και η ανάδειξη της τελευταίας σε κρίσιμο παράγοντα για τη χάρση της καθημερινής συμπεριφοράς εν μέσω έκτακτης ανάγκης, μπορεί να έχει οδηγήσει μεν σε κατάχρηση των εργαλείων της σε χώρες όπως η Ελλάδα, από την άλλη ο ρόλος της φαίνεται να είναι τόσο ταιριαστός με την εποχή μας, που πιθανά η πολιτική και κοινωνική λειτουργία της έχει να μας δείξει πολλά περισσότερα πράγματα από όσα έχει ήδη κάνει.

Το απόκοσμο βουητό που συνοδεύει τα μηνύματα της Πολιτικής Προστασίας, τα οποία από το Μάρτη του 2020 έχουμε ξεκινήσει να δεχόμαστε στους χαφιάδες που κουβαλάμε στις στέπες μας, είναι μια μονάχα στιγμή της νέας κανονικότητας. Ίσως, μάλιστα, η πιο γελοία από

άποψη πειστικότητας. Η εμπειρία των τελευταίων «ακραίων καιρικών φαινομένων» που επικαλείται το κράτος για να μας κλείσει στα σπίτια μας έχει δείξει ότι απευθύνεται καταρχήν σε όσους την τελευταία τριετία συμπεριφέρθηκαν ως γνήσιοι πράκτορες των κρατικών διαταγών. Παρόλα αυτά δεν πρέπει να υποτιμούμε ούτε την συστηματική καλλιέργεια ενός διάχυτου αισθήματος φόβου ούτε, ασφαλώς, την πρόοδο της Επιστήμης που, όπως σημειώσαμε παραπάνω, όλο κάτι πανούργες ιδέες σκαρφίζεται για τη γούνα μας.

Εντούτοις, η πολιτική και οικονομική χρησιμότητα της αξιοποίησης της Μετεωρολογίας από τους πολιτικούς τεχνολόγους του φόβου και της πειθάρχησης είναι κατά πολύ ευρύτερη από τα γελοία ονόματα που δίνονται στις κακοκαιρίες. Καθώς η οικονομία δείχνει ότι χρειάζεται περισσότερο απ' ό,τι παλιότερα την κρατική παρέμβαση για τον έλεγχο της κυκλοφορίας του χρήματος και των εμπορευμάτων, και καθώς η κοινωνική συμπεριφορά του πληθυσμού έχει μπει με νέους όρους κάτω από έναν κεντρικό και επιστημονικά οργανωμένο σχεδιασμό βιοπολιτικής πειθάρχησης, η στρατολόγηση της Μετεωρολογίας σε αυτόν τον σκοπό μπορεί να φανεί εξίσου χρήσιμη με εκείνη της Επιδημιολογίας. Εν τω μεταξύ ο φόβος, ο οποίος έχει στρατοπεδεύσει για τα καλά στις κοινωνίες μας, δεν έχει πάψει ούτε στιγμή να είναι το βασικό υλικό κατασκευής των νέων πολιτικών πειθάρχησης. Και καθώς το αίτημα για ασφάλεια εμπεδώνεται προς πάσα κατεύθυνση της κοινωνικής ζωής, γνωρίζουμε καλά ότι η Επιστήμη στέκεται πάντα αρωγός στην θηριώδη αυτή προσπάθεια του κράτους να μας την παρέχει δίχως καν να την ζητήσουμε.

1. Οι πληροφορίες από το χρονολόγιο εφευρέσεων στο site της DARPA. Διαθέσιμο στο darpa.mil/Timeline
2. Για παράδειγμα ο πρόεδρος της Βενεζουέλας, Ούγκο Τσάβες, είχε αποδώσει στις ΗΠΑ και ειδικότερα στο αμερικανικό πρόγραμμα HAARP την ευθύνη για το φονικό σεισμό στην Αϊτή το 2010, ο οποίος κόστισε τη ζωή τουλάχιστον 230.000 ανθρώπων. Για περισσότερα βλ. Stephanie Pappas, *Secret Weapon? Conspiracy Theories Abound as US Military Closes HAARP*, 23-5-2014, διαθέσιμο στο nbcnews.com
3. Οι πληροφορίες από το site του αμερικανικού Εθνικού Ωκεανικού και Ατμοσφαιρικού Οργανισμού (N.O.A.A.), *Tropical Cyclone Naming History and Retired Names*, διαθέσιμο στο noaa.gov

Η ημερομηνία ήταν 16 Φεβρουαρίου 2021 και στην Αθήνα η μέρα είχε ξημερώσει αναπάντεχα. Οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι και το απέραντο μεπτόν που καλύπτει το λεκανοπέδιο είχαν σκεπαστεί από τη λευκή αχλύ του φρεσκοστρωμένου χιονιού. Η κακοκαιρία εκείνων των ημερών είχε βαπτιστεί «Μήδεια», σύμφωνα με τη συνήθεια που είχε αρχίσει να εμφανίζεται και στα μέρη μας, κατ' ακολουθίαν των αμερικανικών ψυχροπολεμικών προτύπων. Μόνο που τα παιδιά που προοριζόταν να σκοτώσει εκείνη η «Μήδεια» ήταν ήδη νεκρά: οι γειτονιές και το κέντρο της μητρόπολης όλο το προηγούμενο διάστημα βρίσκονταν κάτω από την θρυλούμενη κυριαρχία της πρωτοφανούς τρομοεκστρατείας των λοκντάουν. Ίσως είναι περιττό διότι η μνήμη είναι πρόσφατη, αλλά αξίζει να υπενθυμίσουμε το κλίμα που επικρατούσε εκείνες τις μέρες. Με πρόσχημα την «ανάσχεση της εξάπλωσης της πανδημίας» το ελληνικό κράτος είχε αναστείλει την λειτουργία κρίσιμων εμπορικών και διοικητικών δομών (π.χ. σχολεία, λιανεμπόριο κ.ά.), είχε επιβάλλει περιορισμούς στη μετακίνηση του πληθυσμού (η επιτρεπόμενη ώρα κυκλοφορίας ήταν μεταξύ 6 π.μ. και 9 μ.μ.) με την εξαιρετιστική μέθοδο των μηνυμάτων στο 13033 και είχε διατάξει την υποχρεωτική χρήση μάσκας στον δημόσιο χώρο.

Παρόλα αυτά, η έκτακτη χιονόπτωση εκείνου του Φλεβάρη αποτέλεσε ένα αναπάντεχο γεγονός που προς στιγμήν κλόνησε το τιτάνιο εγχείρημα βιοπολιτικής πειθάρχησης που εκτυλισσόταν και ανανεωνόταν «κάθε δύο κρίσιμες εβδομάδες», όπως θυμάστε. Παρότι δεν γράφτηκε τίποτα σχετικό, είμαστε βέβαιοι πως στα επιτελεία των πολιτικών τεχνολόγων του φόβου έγιναν αρκετές συνεδριάσεις για την αξιολόγηση της κατάστασης. Ο λόγος ήταν ότι το (όντως πολύ) χιόνι που έπεσε, είχε «ταράξει» προσωρινά την νέα κανονικότητα που επιχειρούνταν διά της βίας να επιβληθεί. Άνθρωποι κάθε ηλικίας ξεχύθηκαν από το πρωί στους δρόμους και στα πάρκα της πόλης χωρίς μάσκες (πιθανολογούμε και χωρίς να έχουν στείλει μήνυμα, καθότι δεν υπήρχε η προεπιλογή «παιχνίδι στο χιόνι»). Θυμόμαστε έντονα εκείνη τη μέρα διότι μετά από πολύ καιρό αντικρύζαμε γελαστά πρόσωπα στους δρόμους. Πιθανά εξαιτίας της χαράς που παραδοσιακά προξενεί το χιόνι στους ανθρώπους. Πιθανά

επειδή τυχαίοι άνθρωποι είχαν ανακαλύψει μια φυσική διέξοδο ανυπακοής στην παράνοια των ημερών εκείνων.

Σε κάθε περίπτωση, η Πολιτική Προστασία δεν είχε προειδοποιήσει τότε για την έλευση της «Μήδειας» στα κινητά μας τηλέφωνα. Ο λόγος για αυτή την παράλειψη, που σήμερα, δύο χρόνια μετά, προξενεί απορία, ήταν ότι η κοινωνική ζωή ρυθμιζόταν ούτως ή άλλως από το καθεστώς έκτακτης ανάγκης που είχε επιβάλλει ο φονικός ιός. Επίσης, πιθανό είναι ότι τα επιτελεία του φόβου δεν είχαν συμπεριλάβει ακόμα στον σχεδιασμό τους τα «ακραία καιρικά φαινόμενα» ως επικουρική μέθοδο για την επιβολή άτυπων λοκντάουν. Άλλωστε οι ειδικοί που σκαρφίζονταν εκείνες τις καλές ιδέες ήταν οι λοιμωξιολόγοι: η σειρά των μετεωρολόγων δεν είχε φτάσει ακόμα. Βρισκόμενοι σήμερα δύο χρόνια μετά από τη «Μήδεια», διαπιστώνουμε ότι έχουν περάσει καμιά δεκαριά κακοκαιρίες. Μερικές μόνο εξ αυτών βρήκαν μια θέση στο πάνθεον του φόβου, δηλαδή έγιναν ειδοποίηση του 112. Παρόλα αυτά το εγχείρημα φαίνεται πολλά υποσχόμενο. Το διάχυτο κοινωνικό αίτημα για «ασφαλή ζωή, κρατικά εγγυημένη» βρίσκει μια επιπλέον απόληξη σε αυτή την πολυεπίπεδη συνεργασία Πολιτικής και Επιστήμης.

Η παρέλαση κάθε λογής ειδικών από το δημόσιο λόγο τα τελευταία χρόνια έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας! Οι μνήμες από τον ρόλο των περιφερόμενων οικονομολόγων στους τηλεοπτικούς δέκτες την περίοδο της «δημοσιονομικής κρίσης» είναι ακόμα νωπές. Όπως νωπές είναι και οι μνήμες των «γεωπολιτικών αναλυτών» κάθε φορά που οξύνονται οι ελληνοτουρκικές εντάσεις. Από την άλλη, το υγειονομικό πραξικόπημα του 2020 έφερε τους λοιμωξιολόγους σε θέση άμεσου στρατηγικού συμβούλου της κυβέρνησης. Εμείς πάντως με νοσταλγία αναπολούμε τις διαδηλώσεις του 2021 και του 2022 που φωνάζαμε το ευφάνταστο σύνθημα «αυτό-αυτό-αυτό είναι σωστό: οι λοιμωξιολόγοι να βγάλουν τον σκασμό!». Φαίνεται ότι σύντομα πρέπει να αντικαταστήσουμε τους λοιμωξιολόγους με τους μετεωρολόγους. Αν μη τι άλλο, οι διαδηλώσεις του μέλλοντος ενάντια στο φόβο θα έχουν άφθονο υλικό για συνθήματα...

ΦΟΒΟΣ: ΜΙΑ ΥΠΟΣΧΟΜΕΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

